

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-PT
Datum: 20. avgust 2009.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsjedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Michèle Picard

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 20. avgusta 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽIOCA ZA UVRŠTAVANJE U SPIS ISKAZA
SVJEDOKA KDZ198 I POVEZANIH DOKAZNIH PREDMETA NA OSNOVU
PRAVILA 92^{quater}**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužioca za uvrštavanje u spis iskaza svjedoka KDZ198 i povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*", podnesenom 29. maja 2009. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Proceduralni kontekst i argumenti

1. Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) traži uvrštavanje u spis usmenog iskaza koji je dao svjedok KDZ198 u predmetu *Krajišnik*, na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), koje predviđa mogućnost uvrštavanja u spis dokaza "nedostupnih osoba". Tužilac tvrdi da je KDZ198 preminuo; on je ranije svjedočio pod zakletvom protiv jednog optuženog koji je bio u sličnoj poziciji kao i ovaj optuženi i unakrsno je ispitan od strane branioca; njegov iskaz potkrijepljen je od strane drugih svjedoka i dokumentarnim dokazima; relevantan je, ima dokaznu vrijednost i pouzdan je.¹ Pored njegovog usmenog iskaza, tužilac takođe traži prihvatanje 14 "povezanih dokaznih predmeta", koji su pomenuti tokom svjedočenja KDZ198.²

2. Pošto mu je odobreno produženje roka za dostavljanje odgovora na Zahtjev,³ optuženi je 10. jula 2009. dostavio "Odgovor na Zahtjev tužioca na osnovu pravila 92*quater*: svjedok KDZ198" (dalje u tekstu: Odgovor). Protiveći se Zahtjevu, optuženi iznosi tri osnovna argumenta: (i) pravilo 92*quater* narušava njegova prava na osnovu člana 21(4)(e) Statuta "da ispita svjedoke koji ga terete ili da se oni ispituju u njegovo ime"; (ii) u okolnostima njegovog predmeta, kumulativno dejstvo tužiočevih zahtjeva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno i zahtjeva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*bis* i *quater* jeste da prebaci teret dokazivanja sa tužioca na optuženog, što je u suprotnosti s njegovim pravom na pravično suđenje; i (iii) iskaz KDZ198 odnosi se na djela i ponašanje optuženog i ključna pitanja iz teze tužioca i "obilježen je nedosljednostima, oklijevanjima i protivrječnostima".⁴ U vezi s posljednjim od navedenih argumenata, optuženi tvrdi da, ukoliko Vijeće odluči da predmetni dokazi u opštem smislu zadovoljavaju

¹ Zahtjev, par. 2.

² Zahtjev, par. 9, i povjerljivi Dodatak A.

³ Nalog poslije sastanka na osnovu pravila 65*ter* i Odluka po zahtjevima za produženje roka, 18. juni 2009.

⁴ Odgovor, par. 2–4.

kriterijume za prihvatanje na osnovu pravila 92*quater*, treba prihvatiti samo one njihove dijelove koji nisu nedosljedni i koji se ne odnose na njegova djela i ponašanje ili na ključna pitanja iz teze tužioca.⁵

3. Nakon pribavljanja odobrenja Vijeća, tužilac je dostavio "Repliku na 'Odgovor na Zahtjev tužioca na osnovu pravila 92*quater*: svjedok KDZ198'" 24. jula 2009. (dalje u tekstu: Replika), u kojoj se bavi argumentima optuženog u vezi s pouzdanošću iskaza KDZ198.⁶ Tužilac tvrdi da je njegovo svjedočenje dosljedno u odnosu na njegove ranije izjave i da nema unutrašnjih protivrječnosti. Tužilac takođe tvrdi da optuženi nije pokazao kako su pitanja predsjedavajućeg sudije u predmetu *Krajišnik* omela mogućnost odbrane u tom predmetu da provjeri iskaz svjedoka.⁷

II. Mjerodavno pravo

4. Pravilo 92*quater*, naslovljeno "Osobe koje nisu dostupne", predviđa sljedeće:

(A) Svjedočenje u obliku pismene izjave ili transkripta koje je dala osoba koja je u međuvremenu umrla, ili osoba kojoj se više ne može uz razumnu revnost ući u trag, ili osoba koja zbog tjelesnog ili duševnog stanja ne može svjedočiti usmeno, može se prihvatiti bez obzira na to da li je ta pismena izjava u obliku utvrđenom pravilom 92*bis*, ako pretresno vijeće:

- (i) se primjenom gornjih kriterijuma uvjeri da ta osoba nije na raspolaganju; i
- (ii) na osnovu okolnosti u kojima je izjava data i zabilježena zaključi da je to svjedočenje pouzdano.

(B) Ukoliko se svjedočenjem dokazuju djela i ponašanje optuženog za koje se on tereti u optužnici, to može biti jedan od faktora za neprihvatanje takvog svjedočenja ili tog njegovog dijela.

Iz samog teksta ovih odredbi proizlazi da dokazi koji se odnose na djela i ponašanje optuženog mogu biti prihvaćeni na osnovu pravila 92*quater*, u određenim okolnostima, i da iskaz nekog svjedoka ne mora biti prihvaćen u cijelosti budući da je na vijeću da odluči koje bi dijelove eventualno trebalo izuzeti. Dokaz koji se odnosi na djela i ponašanje optuženog

⁵ Odgovor, par. 20.

⁶ V. Odluka po zahtjevu tužioca za odobrenje za ulaganje replike: Zahtjev na osnovu pravila 92*quater* (svjedok KDZ198), 16. juli 2009. i Odluka po zahtjevu tužioca za ponovno razmatranje, 23. juli 2009.

⁷ Replika, par. 1.

jeste dokaz koji se tiče radnji i vladanja optuženog, a ne neke druge osobe za čije se postupke navodi njegova odgovornost.⁸

5. Prilikom ocjenjivanja pouzdanosti predloženog dokaza, Vijeće može razmotriti okolnosti u kojima je on pribavljen i zabilježen, kao što su sljedeće: da li je neka pismena izjava data pod zakletvom; da li ju je svjedok potpisao sa potvrdom istinitosti njenog sadržaja; da li je data uz pomoć prevodioca ovlaštenog od strane Sekretarijata i da li je bila predmet unakrsnog ispitivanja. Pored toga, drugi faktori, kao, na primjer, to da li se dokaz odnosi na događaje o kojima postoje drugi dokazi, odnosno da li ima izrazitih ili očiglednih nedosljednosti u iskazu, mogu biti uzeti u obzir.⁹ Ukoliko nedostaje jedan ili više tih pokazatelja pouzdanosti dokaz ipak može biti prihvaćen, a pretresno vijeće to uzima u obzir prilikom utvrđivanja odgovarajuće težine koju mu treba pridati u sveukupnom razmatranju svih dokaza u predmetu.¹⁰

6. Pored toga, Pretresno vijeće mora se postarati da opšti uslovi prihvatljivosti dokaza predviđeni u pravilu 89 Pravilnika budu ispunjeni, odnosno da predloženi dokaz bude relevantan i da ima dokaznu vrijednost i da njegovu dokaznu vrijednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.¹¹

7. Ukoliko se svjedočenje neke nedostupne osobe prihvata na osnovu pravila 92*quater*, dokazni predmeti koji su povezani s tim iskazom takođe mogu biti prihvaćeni. Ti dokazni predmeti čine "neodvojivi i nezamljenjivi" dio svjedočenja, što znači da nije dovoljno njihovo puko pominjanje tokom tog svjedočenja nego se traži i to da se svjedok tokom svjedočenja služio tim dokazima i objašnjavao ih.¹² Iz toga proizlazi da takvi dokazni predmeti takođe treba da zadovolje uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti predviđene u pravilu 89 i da

⁸ *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po zahtevu optužbe za prihvatanje pismenih izjava u skladu sa pravilom 92*bis*, 21. mart 2002., par. 22; *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92*bis*(C), 7. juni 2002., par. 9.

⁹ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, Odluka po interlokutornim žalbama Beare i Nikolića na Odluku Pretresnog vijeća od 21. aprila 2008. kojom su u spis uvršteni dokazi u skladu s pravilom 92*quater*, povjerljivo, 18. avgust 2008., par. 30. V. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Redigovana verzija "Odluke po zahtjevu kojim se u ime Drage Nikolića traži prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater*" zavedene na povjerljivoj osnovi 18. decembra 2008., 19. februar 2009., par. 32.

¹⁰ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, Odluka po zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*, 21. april 2008., par. 28-32. V. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Gverinom zahtjevu za uvrštavanje u spis dokaza na osnovu pravila 92*quater*, 3. februar 2009., par. 24.

¹¹ V. *Tužilac protiv Rasima Delića*, predmet br. IT-04-83-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater*, 9. juli 2007., str. 4.

njihovu dokaznu vrijednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.

III. Diskusija

8. Vijeće smatra da nije uvjerljiva uopštena tvrdnja optuženog da provođenje pravila 92*quater* narušava njegova prava na osnovu člana 21(4)(e) Statuta. Pravo nekog optuženog na unakrsno ispitivanje svjedoka koji ga terete nije apsolutno.¹³ Pravilnik Međunarodnog suda predviđa mogućnost prihvatanja pismenog iskaza umjesto usmenog svjedočenja u određenim okolnostima, što se odnosi i na "nedostupne osobe". Odredbe pravila 92*bis*, *ter* i *quater* predviđaju okolnosti u kojima je takvo prihvatanje primjereno, imajući u vidu prava optuženog na pravično suđenje. Pored toga, sve te odredbe podliježu opštim uslovima za prihvatanje dokaza sadržanim u pravilu 89, koje predviđa, između ostalog, u potparagrafu (D), da dokaz može biti izuzet ukoliko je njegova dokazna vrijednost suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje.¹⁴ Shodno tome, na pretresnom vijeću je da procjenjuje od slučaja do slučaja da li je dokazna vrijednost predloženih dokaza na osnovu pravila 92*quater* suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje i ako je tako, odbiće da prihvati takve dokaze.

9. Imajući to u vidu, treba napomenuti da, iako prava optuženog predviđena u članu 21 Statuta moraju biti zaštićena, "pravično suđenje" uključuje pravičnost prema tužiocu, kao i prema odbrani.¹⁵ Pored toga, prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*bis* i *quater* ne prebacuje teret dokazivanja na odbranu ili optuženog. Pored toga, formalno se mogu primiti na znanje samo one presuđene činjenice koje se ne odnose na djela i ponašanje optuženog. Stoga teret dokazivanja ostaje čvrsto na tužilaštvu.¹⁶ U svakom slučaju, Žalbeno vijeće je konstatovalo da presuđene činjenice koje se formalno primaju na znanje predstavljaju samo

¹² *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, Odluka po zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*, 21. april 2008., par. 65.

¹³ V. npr. *Tužilac protiv Milana Martića*, predmet br. IT-95-11-AR73.2, Odluka po žalbi na Odluku Pretresnog veća u vezi sa iskazom svedoka Milana Babića, 14. septembar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Martić*), par. 12.

¹⁴ Odluka u predmetu *Martić*, par. 14.

¹⁵ Odluka u predmetu *Martić*, par. 13; *Tužilac protiv Zlatka Aleksovskog*, predmet br. IT-95-14/1-AR73, Odluka po žalbi tužitelja u vezi s prihvatljivošću dokaza, 16. februar 1999., par. 25.

¹⁶ *Tužilac protiv Perišića*, predmet br. IT-04-81-PT, Odluka po zahtevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica relevantnih za bazu zločina u vezi sa Srebrenicom, 22. septembar 2008., par. 21–23, 39–42.

pretpostavke koje odbrana može pobijati tokom suđenja i kojima se ne prebacuje teret dokazivanja.¹⁷

10. U ovom konkretnom predmetu, broj svjedoka na osnovu pravila 92*quater* relativno je ograničen u kontekstu sveukupnog broja svjedoka. Pored toga, Vijeće smatra da čak i ukoliko svi zahtjevi na osnovu pravila 92*bis* po kojima Vijeće trenutno rješava budu odobreni, teret dokazivanja ne bi iz gorenavedenog razloga bio prebačen na optuženog. Najzad, nijednom od presuđenih činjenica koje su formalno primljene na znanje u ovom predmetu ne dokazuju se djela i ponašanje optuženog i stoga se teret dokazivanja ne prebacuje na njega. Sve vrijeme tokom suđenja Vijeće će budno paziti da obezbijedi da se dokazi prihvataju samo u skladu s pravilom 89(D) i da pravo optuženog na pravično suđenje ne bude ugroženo. To da li će prihvatiti formalno primljene činjenice kao takve i da li će prihvatiti dokaze koji su uvršteni u spis u ovom predmetu na osnovu pravila 92*bis* i 92*quater* kao i to koju će im težinu eventualno pridati ostaje na Pretresnom vijeću da utvrdi prilikom donošenja konačne ocjene svih dokaza predloženih u predmetu od strane tužilaštva i optuženog. Iz svih navedenih razloga, Pretresno vijeće konstatuje da odobrenje ovog Zahtjeva neće dovesti do prebacivanja tereta dokazivanja sa tužioca na optuženog čime bi bilo narušeno njegovo pravo na pravično suđenje.

11. KDZ198 bio je predsjednik Skupštine opštine Banja Luka od januara 1991. a u julu 1991. izabran je u Glavni odbor Srpske demokratske stranke Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: SDS). Tako je 1992. postao član Kriznog štaba Autonomne regije Krajine (dalje u tekstu: ARK), a učestvovao je u aktivnostima političkih organa tokom perioda relevantnog za Treću izmijenjenu optužnicu (dalje u tekstu: Optužnica). Budući da je bio na tom položaju imao je kontakte s optuženim i drugim vođama bosanskih Srba i govorio na nekim skupovima zajedno s nekima od njih. On je u predmetu *Krajišnik* svjedočio više od tri dana, opisujući, između ostalog, događaje u Banjoj Luci u periodu na koji se odnosi Optužnica; strukture uspostavljene na nivou opština od strane SDS-a, kao i Krizni štab ARK-a; ulogu Radoslava Brđanina i drugih u njima; govore koje su na skupovima držali on lično, Brđanin i Momčilo Krajišnik; i njegove opesrvacije u logoru Omarska tokom obilaska u julu 1992.

¹⁷ *Tužilac protiv Karemere i drugih*, predmet br. ICTR-98-44-AR73(C), Odluka po interlokutornoj žalbi tužioca na Odluku o formalnom primanju na znanje, 16. juni 2006., par. 42.

12. Optuženi ne osporava, a Vijeće prihvata da je KDZ198 preminuo, i da je stoga nedostupan, na osnovu bolničkog uvjerenja o smrti koje je dostavilo tužilaštvo.

13. Neki dijelovi iskaza KDZ198 nesumnjivo se odnose na djela i ponašanje optuženog. Međutim, kako je gore napomenuto, to ne predstavlja prepreku za prihvatanje iskaza ili njegovih relevantnih dijelova na osnovu pravila 92*quater*. Taj iskaz, kao cjelina, nesumnjivo je relevantan za tezu tužilaštva protiv optuženog i tiče se ključnih pitanja u vezi s ponašanjem optuženog u vezi sa strukturama i funkcionisanjem političkih organa bosanskih Srba u periodu na koji se odnosi Optužnica, za koje tužilaštvo navodi da su bili pod kontrolom optuženog. Iskaz se takođe dotiče nekih zločina za koje se navodi da su počinjeni, a u određenoj mjeri, saznanja optuženog i njegovih reakcija na kažnjivo ponašanje navodnih podređenih.

14. Optuženi tvrdi da su predmetni dokazi "obilježeni nedosljednostima, oklijevanjima i protivrječnostima" i da su stoga nepouzdati.¹⁸ Vijeće napominje da je iskaz KDZ198 dat pod zakletvom i da je on unakrsno ispitan od strane branioca u predmetu *Krajišnik*. Tužilaštvo tvrdi da je njegov iskaz potkrijepljen iskazima nekoliko drugih svjedoka u ovom predmetu i dokaznim predmetima povezanim sa tim svjedocima. Vijeće u ovoj fazi nije u poziciji da samo procijeni u kom obimu je taj drugi dokaz zaista potkrepljujući u odnosu na KDZ198.

15. Pošto je pregledalo transkript, Vijeće je svjesno da postoje neke nedosljednosti, odnosno nedovoljna jasnoća u iskazu svjedoka kada je riječ o tome da li je o pitanju "etničkog čišćenja" u Banjoj Luci ikada vođen razgovor između svjedoka, optuženog i Krajišnika. Druga pitanja koja optuženi navodi kao nedosljednosti ili protivrječnosti mogla su biti razjašnjena ili objašnjena tokom svjedočenja KDZ198. U svakom slučaju, Vijeće smatra da te potencijalne nedosljednosti ne čine predmetne dokaze u potpunosti neprihvatljivim, što bi sprečavalo njihovo prihvatanje na osnovu pravila 92*quater*, nego da ih treba uzeti u obzir prilikom ocjenjivanja odgovarajuće težine koja će biti pridana dokazima u kontekstu predmeta u cjelini. Štaviše, te nedosljednosti će vjerovatno imati uticaja na ocjenu cjelovitog iskaza svjedoka od strane Vijeća u kontekstu svih dokaza u predmetu. Vijeće stoga ne smatra potrebnim ili izvodljivim da izuzme od prihvatanja one dijelove iskaza svjedoka koji se odnose na bilo kakve razgovore o "etničkom čišćenju" u Banjoj Luci između svjedoka i optuženog.

16. Iz toga proizlazi da su opšti uslovi relevantnosti i dokazne vrijednosti, predviđeni u pravilu 89 Pravilnika, zadovoljeni u vezi s iskazom KDZ198. Imajući u vidu da će tom dokazu pridati odgovarajuću težinu u sveukupnom razmatranju dokaza u predmetu i da ne može zasnovati osuđujuću presudu na nepotkrijepljenom iskazu preminulog svjedoka, Vijeće konstatuje da dokazna vrijednost iskaza KDZ198 nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. Pretresno vijeće će stoga prihvatiti taj dokaz na osnovu pravila 92*quater*. Vijeće napominje da tužilaštvo traži prihvatanje manjeg dijela ovog transkripta u zapečaćenom obliku budući da je njime obuhvaćena rasprava u sudnici koja je održana na zatvorenoj sjednici.¹⁹ Vijeće smatra da taj dio transkripta nije dio iskaza KDZ198 i da kao takav uopšte ne bi smio biti uvršten u spis. Shodno tome, Vijeće će naložiti tužiocu da taj dio ukloni iz transkripta prije određivanja broja dokaznog predmeta za transkript i njegovog uvrštavanja u spis.

17. Kada je riječ o dokaznim predmetima povezanim s iskazom, Vijeće napominje da je dokument koji je na osnovu pravila 65*ter* označen brojem 13333 transkript razgovora sa svjedokom koji je 2001. vodilo tužilaštvo, a da je dokument koji je na osnovu pravila 65*ter* označen brojem 13336 transkript razgovora tužilaštva sa svjedokom održanog 28. jula 2002. Ti dokumenti korišteni su u cjelokupnom njegovom svjedočenju u predmetu *Krajišnik*, prvenstveno radi osporavanja svjedoka po pojedinim pitanjima, i oni nesumnjivo čine neodvojivi i nezamjenjivi dio tog svjedočenja. Oni takođe zadovoljavaju uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti, a njihova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. Oni će stoga u cijelosti biti prihvaćeni u ovom predmetu, pri čemu će Sekretarijat odrediti brojeve dokaznog predmeta.

18. Dokument koji je na osnovu pravila 65*ter* označen brojem 01000 je transkript sa proširenog sastanka Glavnog i Izvršnog odbora SDS-a održanog u Sarajevu 14. februara 1992. On je prihvaćen u predmetu *Krajišnik* kao dokazni predmet P67.A, tab 27, posredstvom Patricka Treanora, vještaka tužilaštva. KDZ198 je tokom svog svjedočenja potvrdio da se sjeća kako je prisustvovao tom sastanku, a manji dio sa stranice 24 (engleske verzije) pročitao je u sudnici.²⁰ O tom dokumentu nije vođena dalja rasprava. Vijeće napominje da dio tog dokaza pročitao u sudnici ne dodaje ništa suštinski iskazu svjedoka. Međutim, budući da taj

¹⁸ Odgovor, par. 2–4.

¹⁹ Od T. 7541, 14. red, do T. 7542, 24. red.

²⁰ T. 7365–7366 (26. oktobar 2004.).

dokument omogućava da Vijeće u potpunosti shvati iskaz svjedoka, on predstavlja neodvojivi i nezamjenjivi dio njegovog svjedočenja. Pored toga ovaj dio tog dokaznog predmeta zadovoljava kriterijume relevantnosti i dokazne vrijednosti, a njegovu dokaznu vrijednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje. Taj dio će stoga biti prihvaćen kako bi se obezbijedilo potpuno razumijevanje iskaza svjedoka u ovom predmetu, a tužiocu će biti naloženo da izdvoji taj dio kako bi mu Sekretarijat mogao dodijeliti broj dokaznog predmeta. Budući da ostatak dokumenta nije pomenut tokom svjedočenja svjedoka on ne čini njegov neodvojivi i nezamjenjivi dio i neće biti prihvaćen.

19. Dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 05411 je kratak novinski članak od 12. novembra 1991. i on je prihvaćen kao dokazni predmet P355 u predmetu *Krajišnik*, posredstvom KDZ198. Vijeće se uvjerilo da on čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat.

20. Dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 31670 je transkript presretnutog telefonskog razgovora između optuženog i tri osobe, uključujući KDZ198, koji je uvršten njegovim posredstvom kao dokazni predmet P356 u predmetu *Krajišnik*. Vijeće se uvjerilo da on predstavlja neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat.

21. Dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 00225 jeste kopija "Uputstva za organizovanje i djelovanje organa srpskog naroda u BiH u vanrednim okolnostima" od 19. decembra 1991. koje je poznato kao "Varijanta A i B" uputstava. Taj dokument je korišten tokom direktnog i unakrsnog ispitivanja svjedoka KDZ198 u predmetu *Krajišnik*, iako je ranije bio prihvaćen posredstvom jednog drugog svjedoka koga je pozvao tužilac. Vijeće se uvjerilo da on čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat.

22. Dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 08017 je Odluka Izvršnog vijeća Autonomne regije Krajina od 5. maja 1992., kojom se uspostavlja Krizni štab i, između ostalih, imenuje KDZ198 za člana. O njemu je razgovarano sa KDZ198 tokom njegovog svjedočenja u predmetu *Krajišnik*, iako je iz transkripta nejasno da li je već bio prihvaćen posredstvom nekog ranijeg svjedoka koga je pozvao tužilac ili je prihvaćen tokom svjedočenja KDZ198. Ipak, Vijeće se uvjerilo da on čini nezamjenjivi i neodvojivi dio iskaza KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat.

23. Dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 05499 je Odluka Kriznog štaba Autonomne regije Krajina od 22. juna 1992. koja je prihvaćena u predmetu *Krajišnik* posredstvom KDZ198, kao P358. Vijeće se uvjerilo da on čini nezamjenjivi i neodvojivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat.

24. Dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 01098 naveden je kao Dopis iz Kriznog štaba Skupštine opštine Petrovac upućen Kriznom štabu Autonomne regije Krajina, od 22. juna 1992., koji je u predmetu *Krajišnik* prihvaćen posredstvom KDZ198 kao P359. Vijeće se uvjerilo da on čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat.

25. Dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 10943 je Izvještaj o provođenju zaključaka Kriznog štaba opštine Prijedor od 13. jula 1992. koji je prihvaćen u predmetu *Krajišnik* posredstvom KDZ198 kao P360. Vijeće se uvjerilo da on čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat.

26. Dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 04788 je Izvještaj MUP-a Banja Luka koji sadrži spisak građana koju su ulazili na to područje i iz njega odlazili, iz maja 1993. On je bio prihvaćen kao P209 u predmetu *Krajišnik* prije svjedočenja KDZ198, bio mu je predočen od strane tužioca, koji ga je upitao da li je u skladu s njegovim vlastitim zapažanjima.²¹ Svjedok je odgovorio da jeste, konkretno kada je riječ o dijelu koji se odnosi na Prijedor. Vijeće se uvjerilo da on čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat.

27. Dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 10936 je novinski članak od 17. jula 1992., koji je prihvaćen u predmetu *Krajišnik* posredstvom KDZ198 kao P361. Vijeće se uvjerilo da on čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat.

28. Stavke koje su na osnovu pravila 65ter označene brojevima 40048 i 40035 su video-zapisi koji su prikazani tokom svjedočenja KDZ198 u predmetu *Krajišnik*. Prvi od njih je prihvaćen kao P354 i na njemu je prikazan skup na kom su govorili i svjedok i optuženi. Iako u ovoj fazi nije bilo u mogućnosti da pregleda taj video-zapis, Pretresno vijeće se na osnovu transkripta svjedočenja KDZ198 uvjerilo da on čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat. Drugi video-zapis takođe prikazuje skup održan 1994. godine na kom je govorio KDZ198 i koji je prihvaćen u predmetu *Krajišnik* kao P357. Pretresno vijeće ni ovog puta nije bilo u mogućnosti da pregleda taj video-zapis, ali se na osnovu transkripta svjedočenja KDZ198 uvjerilo da on čini neodvojivi i nezamjenjivi dio svjedočenja KDZ198, da ispunjava uslove relevantnosti i dokazne vrijednosti i da njegova dokazna vrijednost nije suštinski manja od potrebe da se obezbijedi pravično suđenje. On će stoga biti prihvaćen u ovom predmetu, pri čemu će njegov broj dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat. Kako je gore

²¹ T. 7436 (26. oktobar 2004.).

navedeno, Vijeće nije bilo u mogućnosti da pregleda dotične video-zapise i stoga ne može ocijeniti da li oni sadrže više inserata od onih koji su prikazani u sudnici. Ukoliko to bude slučaj, Vijeće će naložiti tužiocu da podnese na uvrštavanje samo one dijelove video-zapisa koji su stvarno prikazani tokom svjedočenja KDZ198 i koji su kao takvi zabilježeni u transkriptu i da njihove kopije dostavi Vijeću i optuženom.

IV. Dispozitiv

29. Iz navedenih razloga, na osnovu pravila 54, 89 i 92^{quater} Pravilnika, Pretresno vijeće ovim djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev, **PRIHVATA** transkript svjedočenja KDZ198 u dokaze, izuzimajući dio sa djelimično zatvorene sjednice i **PRIHVATA** sljedeće, pri čemu će brojeve dokaznog predmeta odrediti Sekretarijat:

- (a) Stavke koje su na osnovu pravila 65ter označene brojevima 13333, 13336, 05411, 31670, 00225, 08017, 05499, 01098, 10943, 04788 i 10936, u cijelosti.
- (b) Dio koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 01000 (koji se pojavljuje na stranici 24 verzije na engleskom jeziku), pročitan tokom davanja iskaza svjedoka, koji će tužilaštvo dostaviti Sekretarijatu na uvrštavanje i unošenje u elektronski sistem za vođenje suđenja.
- (c) One dijelove video-zapisa koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 40048 koji su prikazani tokom iskaza svjedoka, koji će tužilaštvo dostaviti Sekretarijatu na uvrštavanje, kao i Vijeću i optuženom.
- (d) One dijelove video-zapisa koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojem 40035 koji su prikazani tokom davanja iskaza svjedoka, koji će tužilaštvo dostaviti Sekretarijatu na uvrštavanje, kao i Vijeću i optuženom.

Sastavljeno na francuskom i engleskom jeziku, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsjedavajući

Dana 20. avgusta 2009.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]